

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 12 listopada 2014 roku powód (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wystąpił przeciwko M. R. o zasądzenie kwoty 8.160,55 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 11 listopada 2014 roku do dnia zapłaty. Powód domagał się też zasądzenia na jego rzecz kosztów postępowania.

W dniu 3 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Trzciance w sprawie o sygn.. I C 982/14 wydał wyrok zaoczny zasądzając w całości na rzecz powoda opisane wyżej roszczenie i obciążając pozwaną kosztami postępowania.

Pismem z dnia 15 maja 2019 roku pozwana M. R. złożyła sprzeciw od wskazanego wyżej wyroku zaocznego. Pozwana podniosła zarzut braku legitymacji czynnej, nieudowodnienie roszczenia co do wysokości i zasady, przedawnienie roszczenia, nieważność umowy przelewu wierzytelności. Ostatecznie pozwana wniosła o oddalenie w całości powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.

Pismem z dnia 16 sierpnia 2019 roku na podstawie art. 196§1k.p.c. wstąpił do sprawy w charakterze powoda, obok dotychczasowego powoda, nabywca wierzytelności C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., który wniósł o utrzymanie w mocy wyroku zaocznego i zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych (k.233-244)

Sąd ustalił i zważył co następuje:

W dniu 21 maja 2008 roku M. R. zawarła z (...) Bank S.A. umowę o przyznanie limitu kredytowego nr (...) i wydanie i korzystanie z karty kredytowej, zwanej dalej Umowa. Na mocy punkt I §1 i §2 tej Umowy Bank przyznał jej limit kredytowy w kwocie 5000 zł. Zgodnie z punktem I §4 ust. 1 Umowy, oprocentowanie limitu kredytowego było zmienne i na dzień zawarcia umowy wynosiło 21,90%. Spłata kredytu miała następować miesięcznie do 16 każdego miesiąca. Zgodnie z punktem I §5 ust.3 Umowy, w przypadku braku spłaty były naliczane odsetki od kapitału przeterminowanego w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego obowiązującej na dzień powstania zadłużenia. Zgodnie z punktem I §6 Umowy, całkowity koszt kredytu wynosił 937,60 zł. Mocą punktu I §8 Umowy umowa o limit kredytowy została zawarta na okres jednego roku, to jest do dnia 21 maja 2009 roku, przy czym bank przedłużał je automatycznie na kolejne okresy roczne, chyba że posiadacz konta wypowiedział umowę lub zaszły inne okoliczności wymienione w regulaminie. Zgodnie z pkt II §3 Umowy, została ona zawarta w zakresie karty kredytowej na okres 3 lat, z możliwością przedłużenia na kolejne okres trzyletnie.

(dowód: umowa z dnia 21 maja 2008 roku – k. 26, 27; nagranie – k. 193; skan dowodu osobistego pozwanej – k. 209, 201; oświadczenie o dochodach – k. 212)

Dnia 7 września 2010 roku (...) Bank S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny przeciwko M. R. na podstawie umowy o przyznanie limitu kredytowego nr (...) z dnia 21 maja 2008 roku. Zadłużenie na dzień 7 czerwca 2010 roku zostało wskazane na kwotę 6.147,89 zł. Odsetki maksymalne liczone były od kwoty 4.985,72 zł. Zadłużenie zostało określone jako wymagalne. Postanowieniem z dnia 18 lipca 2011 roku Sąd Rejonowy w Trzciance w sprawie o sygn.. I Co 1666/11 nadal temu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności. W 2011 roku bank wszczął na podstawie tych dokumentów postępowanie egzekucyjne prowadzone przed Komornikiem Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Pile Emilem Smolarz w sprawie Km 6104/11. Postępowanie to zostało umorzone dnia 2 grudnia 2011 roku.

(dowód: bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 7 czerwca 2010 roku – k. 66, 215; postanowienie Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 18 lipca 2011 roku – k. 67, 214, 216; wysłuchanie wierzyciela z dnia 10 listopada 2011 roku – k. 217; postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego – k. 218)

W dniu 23 września 2011 roku (...) Bank S.A. zmienił nazwę na (...) Bank (...) S.A.

(dowód: odpis KRS (...) – k. 47-54; dane z rejestru jawnego KRS)

Umowa przelewu wierzytelności z dnia 27 czerwca 2014 roku (...) Bank (...) S.A. przekazał (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wymagalne wierzytelności pieniężne zgodnie z załącznikami dołączonymi do tej umowy. Zgodnie z §5ust.1 umowy przelewu wierzytelności miały one przejść na Fundusz w terminie 7 dni od dnia zapłaty ceny. Wśród przekazanych w ten sposób wierzytelności były zobowiązania M. R. z umowy nr (...) w kwocie 4.985,72 zł należność główna, 2.770,95 zł odsetki, 169,48 zł opłaty, całość 7.926,15 zł. Kwota należności z tytułu nabycia wierzytelności została przez (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. zapłacona.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 27 czerwca 2014 roku – k. 28-42; załącznik do umowy przelewu wierzytelności – k. 43, 44; oświadczenie z dnia 22 lipca 2014 roku – k. 45; pełnomocnictwo – k. 46, 55; odpisy KRS i wpisy do rejestru funduszy – k. 56-65)

W dniu 25 września 2015 roku (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., po otrzymaniu klauzuli wykonalności nadanej na wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 3 lutego 2015 roku w sprawie I C 982/14 wszczął postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia Krzyków Rewir XII Kancelaria Komornicza w Likwidacji w sprawie Km 76288/15. Sprawa ta została następnie przekazania postanowieniem z dnia 7 lutego 2019 roku do dalszego prowadzenia do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Trzciance Tadeusza Czarneckiego i jest prowadzona pod sygn. akt Km 284/19.

(dowód: wniosek o wszczęcie egzekucji z tytułem wykonawczym – akta Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Trzciance Tadeusza Czarneckiego Km 284/19; postanowienie z dnia 7 lutego 2019 roku o przekazaniu sprawy – k. 219)

Umowa przelewu wierzytelności z dnia 22 lutego 2017 roku (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. przekazał C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wymagalne wierzytelności pieniężne zgodnie z załącznikami dołączonymi do tej umowy. Wierzytelności miały przejść na Fundusz w terminie do 27 lutego 2017 roku. Wśród przekazanych w ten sposób wierzytelności były zobowiązania M. R. z umowy nr (...) w kwocie 8160,55 zł należność główna, 1410,77 zł odsetki, 300 zł koszty sądowe, 1260 koszty zastępstwa procesowego, 600 zł koszty zastępstwa w egzekucji.

(dowód: umowa przelewu wierzytelności z dnia 22 lutego 2017 roku – k. 107-131, 133-149; załącznik do umowy przelewu wierzytelności – k. 132, 150, 151; odpisy KRS i wpisy do rejestru funduszy – k. 152-186)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, w tym zawartych w aktach Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Trzciance Tadeusza Czarneckiego Km 284/19, płyty z nagraniami dwóch rozmów pozwanej, a także w twierdzeniach stron.

Ustalając stan faktyczny Sąd uwzględnił nagrania dwóch rozmów telefonicznych z dnia 28 i 30 sierpnia 2018 roku (k.193). Nie ulega wątpliwości, iż rozmówczynią była pozwana. Nie zaprzeczyła nigdy, aby takie rozmowy miały miejsce. W rozmowie podała swoją datę urodzenia. Uzyskała informację o wysokości dochodzonej należności i nie kwestionowała tego. Należność wskazana w trakcie tej rozmowy – 13.727,09 zł odpowiada mniej więcej należności dochodzonej w postępowaniu egzekucyjnym w sprawie Km 76288/15 prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pile Emila Smolarz (akta Km 284/19). Pozwana chciała rozłożenia przedmiotowej należności na raty i zadeklarowała wpłatę w kwocie 1000 zł. Pozwana nigdy nie zaprzeczyła, aby taką rozmowę przeprowadziła (k.227-229). Pozwala to uznać za nieprawdziwe twierdzenia pozwanej (k.228). Gdyby kwoty kredytu nie otrzymała, nie rozmawiałaby na temat warunków spłaty tego kredytu.

I. W myśl art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2001 roku o kredycie konsumenckim (tj. Dz. U. z 2011 roku, nr 165, poz. 984) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 80000 zł złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Art. 69 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U.2018.2187 j.t.) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) kwotę i walutę kredytu;
- 3) cel, na który kredyt został udzielony;
- 4) zasady i termin spłaty kredytu;
 - 4a) w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu;
- 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany;
- 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu;
- 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu;
- 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych;
- 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje;
- 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

W niniejszej sprawie pozwana zawarła z (...) Bank S.A. dnia 21 maja 2008 roku umowę kredytową – limitu kredytowego, mocą której (...) Bank S.A. oddał do dyspozycji pozwanej kwotę 5000 zł, a pozwana zobowiązała się spłacić tą kwotę przez okres 1 roku w miesięcznych ratach, zapłacić koszty kredytu w kwocie 937,60 zł. Od zadłużenia przeterminowanego Bank miał prawo naliczać odsetki umowne w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie. Fakt zawarcia takiej umowy wynika z złożonej przez powoda kopii przedmiotowej umowy, jak również bankowego tytułu egzekucyjnego oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 18 lipca 2011 roku w sprawie I Co 1666/11 o nadaniu klauzuli wykonalności na bankowy tytuł wykonawczy (k.66, 67).

II. Zgodnie z art. 509§1 i §2k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenia o zaległe odsetki.

W ocenie Sądu powód w sposób wystarczający wykazał przelew na jego rzecz wierzytelności przez (...) Bank (...) S.A. Przedłożył bowiem poświadczoną za zgodność z oryginałem umowę przelewu wierzytelności (k.28-42), poświadczoną za zgodność z oryginałem oświadczenie zbywcy o zapłaceniu ceny za sprzedane wierzytelności oraz przejściu ich własności na nabywcę (k.45), pełnomocnictwa do podpisania umowy (k.46, 55), załącznik do umowy, z którego wynika, iż przedmiotem transakcji jest też umowa z pozwaną (k.43). Fakt, iż niektóre fragmenty tych dokumentów zostały zakryte, nie podważa ich wartości dowodowej, bowiem treści istotne dla sprawy w dokumentach

się znalazły. To czy nabywca zapłacił taką czy inną cenę za wierzytelności nie zmienia faktu, iż zbywca oświadczył, że przekazaną kwotą jest usatysfakcjonowany i potwierdził przekazanie własności wierzytelności. Podobnie załącznik do umowy nie musi zawierać wszystkich danych osobowych wszystkich wierzycieli, aby stwierdzić przekazanie danych wierzytelności.

III. W zakresie wysokości dochodzonego roszczenia uznać należy, iż powód wykazał jedynie kwotę główną 4.985,72 zł oraz odsetki umowne w kwocie 783,95 zł (k.3v). Tylko bowiem te należności wynikają wprost z umowy (k.26), w której kwota kredytu miała wynosić 5000 zł, a odsetki umowne 937,60 zł. Pozwana nie wykazała, iż spłaciła czy to kwotę główną czy wskazane w pozwie odsetki umowne. Nie można natomiast uznać, iż powód wykazał koszty w wysokości 169,48 zł. W zakresie tych kosztów powód nie wskazał żadnych dowodów, a także okoliczności, pozwalających zweryfikować przedmiotowe koszty. Nie wiadomo co się na nie składa. W zakresie odsetek maksymalnych jedyną pewną datą wymagalności roszczenia została wskazana w bankowym tytule egzekucyjnym i był to 7 czerwca 2010 roku. Odsetki maksymalne za okres od 8 czerwca 2010 roku do 10 lipca 2014 roku wynoszą 4.481,96 zł. Dochodzona kwota 1.987 zł odsetek maksymalnych mieści się w tych granicach. Łącznie można zatem mówić o wykazanej kwocie 7.756,67 zł.

IV. Pozwana podniosła zarzut zapadnięcia w stosunku do niej decyzji Sądu Rejonowego w Cuxhaven w sprawie konsumenckiego postępowania upadłościowego. Zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Europy (WE) NR 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U.UE L z dnia 30 czerwca 2000 r., Dz.U.UE.L.2000.160.1 Dz.U.UE-sp.19-1-191) Sądy Państwa Członkowskiego, na terytorium którego znajduje się główny ośrodek podstawowej działalności dłużnika, są właściwe dla wszczęcia postępowania upadłościowego. Zgodnie z art. 16 ust. 1 tego rozporządzenia wszczęcie postępowania upadłościowego przez sąd Państwa Członkowskiego właściwy zgodnie z art. 3 podlega uznaniu we wszystkich pozostałych Państwach Członkowskich z chwilą, gdy orzeczenie stanie się skuteczne w Państwie wszczęcia postępowania. Zasadę tę stosuje się również w przypadku, gdy w stosunku do dłużnika ze względu na jego właściwości w innych Państwach Członkowskich nie może zostać wszczęte postępowanie upadłościowe. Art.17ust.2 omawianego rozporządzenia stanowi, iż skutki postępowania określone w art. 3 ust. 2 nie mogą zostać podważone w innych Państwach Członkowskich. Jakikolwiek ograniczenie praw wierzycieli, w szczególności odroczenie płatności lub zwolnienie z długu wskutek postępowania, wywiera skutek co do majątku znajdującego się na terytorium innego Państwa Członkowskiego tylko w odniesieniu do wierzycieli, którzy wyrazili na to zgodę. Zgodnie z art. 40 ust. 1 i ust. 2 omawianego rozporządzenia, niezwłocznie po wszczęciu postępowania upadłościowego w Państwie Członkowskim, właściwy sąd tego Państwa lub powołany przez ten sąd zarządca powiadamiają znanych wierzycieli, których miejsce zwykłego pobytu, miejsce zamieszkania lub siedziba znajdują się w innych Państwach Członkowskich. Powiadomienie następuje poprzez indywidualne przesłanie zawiadomienia, informującego w szczególności o terminach, których należy przestrzegać, skutkach ich niedochowania, organach lub instytucjach właściwych do przyjmowania zgłoszeń wierzytelności oraz innych przewidzianych czynnościach. W zawiadomieniu należy także poinformować, czy wierzyciele uprzywilejowani, lub których wierzytelności są zabezpieczone rzeczowo, muszą zgłosić swoje wierzytelności. W zakresie wpływu postępowania upadłościowego przeprowadzonego w Państwie Członkowskim na postępowania krajowe wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 lutego 2011 r. (II CSK 425/10, LEX nr 1027168) stwierdzając, iż w celu zachowania zasady zaufania, orzeczenie sądu państwa członkowskiego o wszczęciu postępowania upadłościowego powinno być, po pierwsze, automatycznie uznane przez wszystkie państwa członkowskie, po drugie, orzeczenie, to powinno być uznane bez badania jego prawidłowości, i po trzecie, orzeczenie to wywołuje we wszystkich państwach członkowskich skutki, które wynikają z prawa państwa wszczęcia postępowania. Mając na uwadze treść art. 26 oraz art. 16 zdanie 2 Rozporządzenia Rady WE nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego, uznać należy, że przepis ten nie daje podstawy do merytorycznego badania orzeczenia wszczynającego postępowanie upadłościowe, czyli badania istoty zawartego w nim rozstrzygnięcia, a zwłaszcza nie daje podstawy do badania przesłanek przyjętych za podstawę orzeczenia. Dokonując subsumpcji tych przepisów i zasad na realia niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż ogłoszenie upadłości konsumenckiej w Republice Federalnej Niemiec przez pozwaną w 2012 roku wywołuje skutki również dla wierzytelności dochodzonych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. W sprawie do sprzeciwu pozwana dołączyła jedynie kserokopie dokumentów, a zatem nie jest to żaden dowód przeprowadzenia

postępowania upadłościowego. Na podstawie złożonych przez pozwaną kserokopii dokumentów (k.91-93) nie można stwierdzić, iż sporna w tej sprawie wierzytelność została przez pozwaną w postępowaniu upadłościowym ujawniona. Z tłumaczenia tej kserokopii wynika, że ujawniono jedynie jedną wierzytelności i do tego zakwestionowaną przez powiernika. W związku z tym nie można uznać, iż skutki tego orzeczenia upadłościowego rozciągają się na sporną wierzytelność i nastąpiło jej umorzenie.

V. W zakresie zarzutu przedawnienia roszczenia, w pierwszej kolejności wskazać należy, że w dniu 9 lipca 2018r. weszły w życie zmiany wprowadzone do kodeksu cywilnego ustawą z dnia 13 kwietnia 2018r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 1104).

Nowelizacja przepisów skróciła m.in. terminy przedawnienia oraz wprowadziła automatyczne badanie przedawnienia przez sąd w sprawach wytoczonych przeciwko konsumentom. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 125 § 1 k.c., skróceniu z 10 do 6 lat uległ termin przedawnienia w przypadku roszczenia stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, a także roszczenia stwierdzonego ugodą zawartą przed sądem albo sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd. Jeżeli jednak stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenie okresowe należne w przyszłości przedawnia się, tak jak dotychczas, z upływem 3 lat. Ustawodawca wprowadził również do porządku prawnego art. 117 § 2¹k.c., który stanowi, że po upływie terminu przedawnienia nie można domagać się zaspokojenia roszczenia przysługującego przeciwko konsumentowi. Oznacza to, że jeśli wierzyciel będący przedsiębiorcą występuje z pozwem przeciwko konsumentowi, sąd ma obowiązek z urzędu – czyli bez zarzutu, czy wniosku ze strony konsumenta - zbadać, czy dług jest przedawniony i jeśli doszło do przedawnienia – powództwo co do zasady oddalić. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 roku nowelizująca kodeks cywilny, zawiera szereg przepisów intertemporalnych, w tym art. 5 ust. 5 stanowiący, że roszczenia przedawnione przysługujące przeciwko konsumentowi, co do których do dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy nie podniesiono zarzutu przedawnienia, podlegają z tym dniem skutkom przedawnienia określonym przepisami znówelizowanymi. Oznacza to, że w każdej obecnie toczącej się sprawie przeciwko konsumentowi sąd z urzędu rozważy, czy roszczenie uległo przedawnieniu przy zastosowaniu nowych przepisów. Nie ograniczono bowiem zastosowania przepisów nowych do spraw wszczętych po dniu 9 lipca 2018 roku.

Przenosząc powyższe założenia na realia niniejszej sprawy wskazać należy, że pozwaną i poprzednika prawnego powoda łączyła umowa kredytu – która z całą pewnością zawarta była w ramach prowadzonej przez (...) Bank S.A. działalności gospodarczej. M. R. przysługuje więc przymiot konsumenta w przedmiotowej sprawie. Wyżej wymienione przepisy mają więc bezpośrednie zastosowanie w niniejszej sprawie.

Zgodnie natomiast z art. 118 k.c. jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi sześć lat, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Jednakże koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Instytucja przerwania biegu przedawnienia uregulowana została w przepisie art. 123 k.c. Stosownie do treści art. 123 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje oraz przez wszczęcie mediacji. Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo (art. 124 § 1 k.c.). Uznanie może mieć postać umowy pomiędzy zobowiązanym a uprawnionym (tzw. uznanie właściwe) lub oświadczenia wiedzy zobowiązanego (tzw. uznanie niewłaściwe,). Skutki uznania roszczenia w zakresie przerwania biegu przedawnienia określa art. 124 § 1 k.c. Kluczowe znaczenie dla tej postaci uznania ma oświadczenie woli zobowiązanego, w którym potwierdza on istnienie swojego obowiązku i zobowiązuje się (ponownie) do jego realizacji. Uznanie właściwe nie jest więc samoistną podstawą obowiązku, wynika on nadal z pierwotnego tytułu. Celem uznania jest przede wszystkim ustalenie roszczenia, niekiedy też jego zabezpieczenie. Przedmiotem uznania może być każde roszczenie cywilnoprawne. Dla skuteczności umowy uznania roszczenie musi być w niej określone co do charakteru, choć niekoniecznie co do wysokości. Uznanie właściwe

nie wymaga dla swojej ważności szczególnej formy. Uznanie niewłaściwe może mieć postać wypowiedzi lub innego działania. Dla oceny, czy mamy do czynienia z uznaniem roszczenia, istotne jest to, czy zachowanie zobowiązanego, interpretowane zgodnie z powszechnie obowiązującymi regułami znaczeniowymi, mogło uzasadniać przekonanie osoby uprawnionej, iż zobowiązany jest świadom swojego obowiązku, a w konsekwencji oczekiwanie uprawnionego, że świadczenie zostanie spełnione (podobnie wyr. SN z 25.3.2010 r., I CSK 457/09, MoP 2011, Nr 3). Oświadczenie wiedzy zobowiązanego musi dotrzeć do uprawnionego i musi to być przez zobowiązanego zamierzone (por. uchw. SN z 4.5.1976 r., III CZP 17/76, OSN 1976, Nr 10, poz. 209). Nie ma tu jednak zastosowania art. 61 k.c., zatem uznanie niewłaściwe jest skuteczne zarówno wówczas, gdy oświadczenie zobowiązanego było skierowane indywidualnie do uprawnionego, jak i wtedy, gdy zachowanie zobowiązanego miało innych adresatów, ale zgodnie z wolą zobowiązanego dotarło również do uprawnionego. W wyroku z dnia 25.3.2010 roku (I CSK 457/09, Biul. SN 2010, Nr 4, s. 14) Sąd Najwyższy uznał, że wymaganie, by uznanie zostało dokonane wobec wierzyciela, wyklucza przyjęcie, że uznaniem roszczenia w rozumieniu komentowanego przepisu jest złożenie przez dłużnika w toku postępowania układowego spisu wierzytelności. Ten właśnie moment, w którym uprawniony powziął wiadomość o zachowaniu zobowiązanego stanowiącym uznanie niewłaściwe, jest momentem przerwania biegu przedawnienia. Zachowanie dłużnika musi jednak wyrażać przeświadczenie o istnieniu roszczenia, wyrażenie woli jego zapłaty (por. wyr. Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 4 grudnia 2013 roku, I ACa 544/13, LEX nr 1409069). Musi to być wyraźne zapewnienie o zamiarze wykonania zobowiązania, tak, aby wierzyciel nie musiał obawiać się jego przedawnienia i powstrzymać się z dochodzenie roszczenia.

W niniejszej sprawie wpłata, która miała być dokonana dnia 30 sierpnia 2018 roku dowodzi świadomości pozwanej rozmiaru długu oraz woli spłaty tego zadłużenia w świetle nagranej rozmowy telefonicznej załączonej do akt (k.194). Pozwana zmierzała tym sposobem rozpocząć procedurę zawarcia ugody co do spłaty całej należności. Sąd podziela jednak stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 23 maja 2017 r. (I ACa 821/16, LEX nr 2347824), iż uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. może być dokonane jedynie w odniesieniu do roszczenia, które nie uległo jeszcze przedawnieniu. Zatem uznanie roszczenia mogłoby przerwać termin przedawnienia tylko wtedy, gdyby on jeszcze nie upłynął. W przeciwnym razie wywołuje jedynie takie skutek, iż jest spłatą roszczenia naturalnego, które nie może być dochodzone już przed sądem.

W sprawie zasadnicze znaczenie ma fakt, że przerwa biegu przedawnienia nastąpiła na skutek wystąpienia przez (...) Bank S.A. z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Trzciance o nadanie klauzuli wykonalności na bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 7 czerwca 2010 roku (k.66, 67, 214-216), a następnie nadanie takiej klauzuli wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 18 lipca 2011 roku w sprawie I Co 1666/11 i wszczęcie na tej podstawie przez Bank postępowania egzekucyjnego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Pile Emila Smolarz w sprawie Km 6104/11 zakończony w dniu 2 grudnia 2011 roku (k.217, 218). Sąd Rejonowy podziela stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2017 r. (III CZP 17/17, OSA w Kat. i SO 2017/7-8, LEX nr 2302761, OSNC 2018/3/25, www.sn.pl, Biul.SN 2017/6/9, KSAG 2017/3/136), iż wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem. Za zasadne należy też uznać stanowisko wyrażone w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r. (III CZP 29/16, OSA w Kat. i SO 2016/7-8, LEX nr 2067028, OSNC 2017/5/55, www.sn.pl, Biul.SN 2016/6/10, M.Pr.Bank. 2017/2/45, PPE 2017/6/69, Palestra 2016/11/108, KSAG 2016/3/112, St.Iur.Lubl. 2017/4/149), iż nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.). Jak wskazano w uzasadnieniu pierwszej z tych uchwał „w odniesieniu do tego tytułu zachodzi wyjątek od zasady, zgodnie z którą nabywca wierzytelności przejmuje ją w takiej postaci, w jakiej przysługiwała ona zbywcy. Jeżeli podstawę przerwy biegu przedawnienia stanowiła czynność związana z bankowym tytułem egzekucyjnym, skutki tej przerwy są uzależnione od charakteru podmiotu, który nabył wierzytelność. Może on powołać się na przerwanie biegu przedawnienia przez cedenta jedynie wtedy, gdy sam może posłużyć się w obrocie bankowym tytułem egzekucyjnym. Przemawiają za tym stanowiskiem zarówno względy konstrukcyjne, jak i aksjologiczne; bankowy tytuł egzekucyjny, będąc przywilejem dostępnym jedynie wybranej grupie wierzycieli, nie może być stosowany w nadmiernie szerokich granicach, tj. służyć

także innym podmiotom, którym ustawodawca nie przyznał możliwości posługiwania się takim tytułem. Założenie to wzmacnia argumentacja, oparta na uznaniu przez Trybunał Konstytucyjny regulacji dotyczącej bankowego tytułu egzekucyjnego za sprzeczną z Konstytucją (wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r., P 45/12, OTK-A Zb.Urz. 2015, nr 4, poz. 46). Wyrok ten stanowi dodatkowy argument za ujmowaniem w wąskich granicach wszelkich skutków bankowego tytułu egzekucyjnego oraz - w możliwie szerokim zakresie - za ochroną wartości konstytucyjnych, na które powołał się Trybunał Konstytucyjny.” W drugiej z tych uchwał Sąd najwyższy wyraził jednoznaczny pogląd, iż „przerwanie biegu przedawnienia (...) następuje co do zasady tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na którego rzecz została wydana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności, lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności. (...) przerwa biegu przedawnienia została spowodowana czynnością banku zmierzającą do egzekwowania roszczenia, podczas gdy nabywcy niebędącemu bankiem miałyby służyć do jego dochodzenia. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabywa wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wchodzi w sytuację prawną zbywcy wywołaną przerwą biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Czynność wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez bank wywołuje materialnoprawny skutek przerwy biegu przedawnienia jedynie w stosunku do wierzyciela objętego bankowym tytułem wykonawczym, natomiast nabywca wierzytelności niebędący bankiem, nawet jeżeli nabycie nastąpiło po umorzeniu postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. i rozpoczęciu biegu terminu przedawnienia w stosunku do banku na nowo, nie może się powołać na przerwę biegu przedawnienia wywołaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego przez pierwotnego wierzyciela będącego bankiem.”

W niniejszej sprawie powód nie podał daty wymagalności całego roszczenia, ale w bankowym tytule egzekucyjnym pojawiła się data 6 czerwca 2010 roku i tego dnia ten tytuł wykonawczy miał być wystawiony. Zatem najpóźniej 6 czerwca 2010 roku roszczenie stało się wymagalne i od tego dnia należy liczyć datę przedawnienia roszczenia. Trzyletni termin przedawnienia upłynął dnia 6 czerwca 2013 roku. Wpłata kwoty 1000 zł miała nastąpić dnia 30 sierpnia 2018 roku. Tymczasem roszczenie przedawniło się dnia 6 czerwca 2013 roku. Taka forma uznania poprzez zapłatę części długu już przedawnionego byłaby zatem również już nieskuteczna dla przerwania terminu biegu przedawnienia, który upłynął.

Stosownie do przepisu art. 6 k.p.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. W myśl art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Art. 232 k.p.c. dotyczy ciężaru dowodu w znaczeniu formalnym tj. kto powinien przedstawiać dowody, a art. 6 k.c. - ciężaru dowodzenia w znaczeniu materialnym tj. kto poniesie skutki nieudowodnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lutego 2006 r., V CSK 129/05, LEX nr 200947).

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, należy wskazać, że powód nie wykazał daty wymagalności roszczenia innej, aniżeli 6 czerwca 2010 roku, ani okoliczności, że wierzytelność powstała 9 lat temu nadal się nie przedawniła. W sprawie nie zostało też przez powoda wykazane, że pozwana kiedykolwiek po upływie terminu przedawnienia zrzekła się zarzutu przedawnienia roszczenia (art.117§2k.c.). Nie jest takim zrzeczeniem się wpłacenie kwoty 1000 zł na rzecz spłaty długu, ani też występowanie o zawarcie ugody co do spłaty zadłużenia. Nie ma żadnych dowodów, iż podejmując takie działania pozwana miała świadomość, że roszczenie się przedawniło i chciała z tego przedawnienia zrezygnować.

Wskazać należy, iż zakaz dochodzenia względem konsumentów roszczeń przedawnionych nie ma charakteru bezwzględnie. Omawiana nowelizacja wprowadziła również nowy art. 117¹ k.c., który określa w jakich przypadkach

sąd może nie uwzględnić upływu terminu przedawnienia roszczenia wobec konsumenta. Sąd rozważając każdą sprawę indywidualnie, biorąc pod uwagę zasady słuszności, może nie uwzględnić przedawnienia roszczenia. Oceniając sprawę sąd bierze pod uwagę długość terminu przedawnienia, długość okresu od upływu terminu przedawnienia do chwili dochodzenia roszczenia oraz charakter okoliczności, które spowodowały niedochodzenie roszczenia przez uprawnionego, w tym wpływ zachowania zobowiązanego na opóźnienie uprawnionego w dochodzeniu roszczenia.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie nie wystąpiła żadna przesłanka uzasadniająca zastosowanie ww. przepisu, co skutkowało oddaleniem powództwa w całości. Roszczenie przedawniło się ponad 1,5 lat przed wszczęciem postępowania przez powoda. Do tego chodzi o powoda zajmującego się profesjonalnie obrotem wierzytelnościami. Z pewnością nie jest argumentem za odmową uwzględnienia przedawnienia roszczenia fakt, iż co do zasady długi należy spłacać. Przyjmując taką koncepcję odmowy uwzględnienia przedawnienia roszczenia należałoby w ogóle zlikwidować tę instytucję, bowiem zakłada ona właśnie, że po upływie określonego czasu dłużnik nie może być sądownie zmuszony do zapłaty należności.

Wraz z przedawnieniem się roszczenia głównego przedawniają się roszczenia o świadczenia uboczne, w tym odsetki (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 roku, III CZP 42/04, OSNC 2005/9/149). Niemożliwość dochodzenia przedawnionego roszczenia oznacza też niemożliwość powołania się na okoliczności uzasadniające to roszczenie jako przesłankę rozstrzygnięcia. Tym samym roszczenie uległo przedawnieniu zarówno co do należności głównej, jak i należności ubocznych (odsetek, kosztów).

W niniejszej sprawie przedawnieniu uległa zatem nie tylko należność główna, ale również odsetki, zarówno skapitalizowane na podstawie art. 482§1k.c., jak i dochodzone od dnia wniesienia pozwu.

Mając na uwadze omówione okoliczności Sąd na podstawie art. 347 k.p.c. uchylił wyrok zaoczny z dnia 3 lutego 2015 roku i powództwo oddalił w całości.

V.O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98§1k.p.c. Sąd nie zastosował w sprawie rozstrzygnięcia z art. 348 k.p.c. albowiem niestawiennictwo pozwanego na rozprawę wyznaczoną dnia 3 lutego 2015 roku było niezawinione. Zawiadomienie o rozprawie doręczono bowiem pozwanej na adres T. ul. (...) w trybie awiza dnia 24 stycznia 2015 roku. Tymczasem pozwana wykazała kopią dokumentów dołączonych do pozwu, że w tym czasie mieszkała w Republice Federalnej Niemiec W. N. W. (...) (k.90) od 1 stycznia 2015 roku do 9 sierpnia 2018 roku. Z tego powodu nie doszło do skutecznego doręczenia zarówno zawiadomienia o terminie rozprawy, jak też doręczenia wyroku zaocznego. Na koszty składają się opłata od pozwu w kwocie 300 zł uiszczona przez powoda, opłata od sprzeciwu w kwocie 205 zł uiszczona przez pozwaną, koszty zastępstwa prawnego – 1200 zł §6pkt4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jesn.Dz.U.2013.461), opłata za pełnomocnictwo 17 zł – uiszczona przez powoda (k.95). Sąd zasądził powyższe koszty od powoda C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., bowiem jest to obecny właściciel przedmiotowej wierzytelności, wstąpił do sprawy w charakterze powoda w trybie art. 196§1k.p.c., zajął takie samo stanowisko jak poprzedni właściciel wierzytelności (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.. Dlatego też Sąd zasądził od powoda C. I. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. kwotę 1422 zł, w tym 1200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

/-/ sędzia Piotr Chrzanowski